॥पश्चमः प्रश्नः॥

॥तैत्तिरीयसंहितायां चतुर्थकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः॥

नमस्ते रुद्र मृन्यवं उतो त् इषंवे नमः। नमस्ते अस्तु धन्वंने बाहुभ्यांमुत ते नमः। या त इषुः शिवतंमा शिवं बभूवं ते धनुः। शिवा शंर्व्यां या तव तयां नो रुद्र मृडय। या ते रुद्र शिवा तुनूरघोरापांपकाशिनी। तयां नस्तुनुवा शन्तंमया गिरिशन्ताभि चांकशीहि। यामिषुं गिरिशन्त हस्तें (१)

बिभ्रष्यस्तेवे। शिवां गिरित्र तां कुंरु मा हि रेसीः पुरुषं जगंत्। शिवेन वर्चसा त्वा गिरिशाच्छां वदामिस। यथां नः सर्वृमिञ्जगंदयक्ष्मर सुमना असंत्। अध्यवोचदिधवृक्ता प्रथमो दैव्यों भिषक्। अही रेश्च सर्वांश्चम्भयन्थ्सर्वांश्च यातुधान्यः। असौ यस्ताम्रो अरुण उत बुभ्रः सुमङ्गलः। ये चेमार रुद्रा अभितों दिक्षु (२)

श्रिताः संहस्रशोऽवैषा १ हेर्ड ईमहे। असौ योऽवसर्पति नीलंग्रीवो विलोहितः। उतैनं गोपा अंदशन्नदंशन्नदहार्यः। उतैनं विश्वां भूतानि स दृष्टो मृंडयाति नः। नमों अस्तु नीलंग्रीवाय सहस्राक्षायं मीढुषें। अथो ये अंस्य सत्वांनोऽहं तेभ्योऽकरं नमंः। प्र मृंश्च धन्वंनस्त्वमुभयोगिर्वियोज्याम्। याश्चं ते हस्त इषंवः (३)

परा ता भंगवो वप। अवतत्य धनुस्त्व सहंस्राक्ष शतेषुधे। निशीर्यं शल्यानां मुखां शिवो नंः सुमनां भव। विज्यं धनुंः कपिर्दिनो विशंल्यो बाणंवा उत। अनेशत्रुस्येषंव आभुरंस्य निष्क्षिं। या ते हेतिर्मीं ढुष्टम् हस्ते बभूवं ते धनुः। तयास्मान् विश्वतस्त्वमंयक्ष्मया पिरं ब्भुज। नमंस्ते अस्त्वायुंधायानांतताय धृष्णवें। उभाभ्यांमुत ते नमों बाहुभ्यां तव धन्वंने। पिरं ते धन्वंनो हेतिर्स्मान्वृंणक्त विश्वतंः। अथो य इंषुधिस्तवारे अस्मित्र धेहि तम्॥ (४)

हस्ते दिक्ष्विपंव उभाभ्यां द्वावि १ शतिश्व॥_____

नमो हिरंण्यबाहवे सेनान्यें दिशां च पत्ये नमो नमों वृक्षेभ्यो हिरेंकेशेभ्यः पशूनां पत्ये नमो नमें सस्पिञ्जराय त्विषीमते पथीनां पत्ये नमो नमों बभ्रुशायं विव्याधिनेऽन्नानां पत्ये नमो नमो हिरेंकेशायोपवीतिनें पुष्टानां पत्ये नमो नमों भ्वस्यं हेत्ये जगतां पत्ये नमो नमों रुद्रायांतताविने क्षेत्राणां पत्ये नमो नमें सूतायाहंन्त्याय वनानां पत्ये नमो

नर्मः (५)

रोहिताय स्थपतेये वृक्षाणां पतेये नमो नमो मन्त्रिणे वाणिजाय कक्षाणां पतेये नमो नमो भुवन्तये वारिवस्कृतायौषंधीनां पतेये नमो नमं उच्चैर्घोषायाऋन्दयेते पत्तीनां पतेये नमो नमः कृथ्स्रवीताय धावते सत्वनां पतेये नमः॥ (६)

वनीनां पर्तये नमो नम् एकाजित्र्श्यवं॥———[२] नमः सहंमानाय निव्याधिनं आव्याधिनीनां पर्तये नमो नमः ककुभायं निषङ्गिणै

स्तेनानां पत्ये नमो नमो निष्क्षिणं इषुधिमते तस्कराणां पत्ये नमो नमो बर्श्वते परिवर्श्वते स्तायूनां पत्ये नमो नमो निषेद्वे परिचरायारंण्यानां पत्ये नमो नमो सुकाविभ्यो जिघारं सद्भो मुष्णतां पत्ये नमो नमो उसीमद्भो नक्तं चरंद्र्यः प्रकृन्तानां पत्ये नमो नमे उष्णीषिणे गिरिचरायं कुलुश्चानां पत्ये नमो नमेः (७)

इषुंमद्र्यो धन्वाविभ्यंश्च वो नमो नमं आतन्वानेभ्यः प्रतिदर्धानेभ्यश्च वो नमो नमं आयच्छंद्र्यो विसृजद्र्यंश्च वो नमो नमोऽस्यंद्र्यो विध्यंद्र्यश्च वो नमो नम् आसीनेभ्यः शयानेभ्यश्च वो नमो नमः स्वपद्र्यो जाग्रंद्र्यश्च वो नमो नमस्तिष्ठंद्र्यो धावंद्र्यश्च वो नमो नमः स्वपद्र्यो जाग्रंद्र्यश्च वो नमो नमस्तिष्ठंद्र्यो धावंद्र्यश्च वो नमो नमः स्वपद्र्यो जाग्रंद्र्या अध्यानेभ्यश्च वो नमो नम् स्वपद्र्या वो नमो नमः स्वपद्र्या वो नमः स्वपद्र्या वा नमः स्वपद्र्या वो नमः स्वपद्र्या वो नमः स्वपद्र्या वो नमः स्वपद्र्या वा नमः स्वपद्र्

शयनिभ्यश्च वो नमो नर्मः स्वपद्मो जाग्रद्भश्च वो नमो नम्स्तिष्ठद्भो धार्वद्मश्च वो नमो नर्मः स्भापितिभ्यश्च वो नमो नमो अश्वेभ्योऽश्वंपतिभ्यश्च वो नर्मः॥ (८)

कुलुश्चनां पर्तवे नमो नमोऽश्वंपतिभ्यश्चीणं च॥
[३

नमं आव्याधिनींभ्यो विविध्यंन्तीभ्यश्च वो नमो नम् उगंणाभ्यस्तु ह्तीभ्यंश्च वो नमो नमो गृथ्सेभ्यो गृथ्सपंतिभ्यश्च वो नमो नमो व्रातेंभ्यो व्रातंपतिभ्यश्च वो नमो नमो गृणेभ्यो गृणपंतिभ्यश्च वो नमो नमो विरूपेभ्यो विश्वरूपेभ्यश्च वो नमो नमो मृहन्न्यः क्षुष्ठकेभ्यंश्च वो नमो नमो र्थिभ्योऽर्थेभ्यंश्च वो नमो नमो रथेंभ्यः (९)

रथंपतिभ्यश्च वो नमो नमः सेनाँभ्यः सेनानिभ्यंश्च वो नमो नमः श्वन्तभ्यः सङ्गृहीतृभ्यंश्च वो नमो नमस्तक्षंभ्यो रथकारेभ्यंश्च वो नमो नमः कुलालेभ्यः कुमिरेंभ्यश्च वो नमो नमः पुञ्जिष्टेंभ्यो निषादेभ्यंश्च वो नमो नमं इषुकुद्धो धन्वकुद्धांश्च वो नमो नमो मृगयुभ्यः श्वनिभ्यंश्च वो नमो नमः श्वभ्यः श्वपंतिभ्यश्च वो नमंः॥ (१०)

निभ्यंश्च वो नमो नमः श्वभ्यः श्वपीतेभ्यश्च वो नमः॥ (१०)
रथैंभ्यः श्वपीतिभ्यश्च हे चं॥————————[४]

नमों भुवायं च रुद्रायं च नमः शुर्वायं च पशुपतंथे च नमो नीलंग्रीवाय च शितिकण्ठांय च नमः कपुर्दिने च व्युप्तकेशाय च नमः सहस्राक्षायं च शुत्रधंन्वने च नमो गिरिशायं च च नमों जघन्याय च बुधियाय च नमः सोभ्याय च प्रतिसर्याय च नमो याम्याय च क्षेम्याय च नमं उर्व्याय च खल्याय च नमः श्लोक्याय चावसान्याय च नमो वन्याय च

कक्ष्याय च नर्मः श्रुवायं च प्रतिश्रुवायं च (१३)

नर्म आशुषेणाय चाशुरंथाय च नमः शूरांय चावभिन्दते च नर्मा वर्मिणे च वरूथिने च नर्मा विकारो च कविने च नर्मा श्रुवायं च श्रुवायां च श्रुवाय

च नमों बिल्मिने च कव्चिने च नमः श्रुतायं च श्रुतसेनायं च॥ (१४)

प्रतिश्रुवायं च पश्रंविरशतिश्रामा

नमों दुन्दुभ्यांय चाहन्न्यांय च नमों धृष्णवें च प्रमृशायं च नमों दूतायं च प्रहिंताय च नमों निष्क्षिणें चेषुधिमतें च नमंस्तीक्ष्णेषंवे चायुधिनें च नमंः स्वायुधायं च सुधन्वंने च नमः स्रुत्यांय च पथ्यांय च नमंः काट्यांय च नीप्यांय च नमः सूद्यांय च सर्स्यांय च नमों नाद्यायं च वैश्वन्तायं च (१५)

नमः कूप्याय चावट्याय च नमो वर्ष्याय चावर्ष्याय च नमो मेघ्याय च विद्युत्याय च नमं ईप्रियाय चात्प्याय च नमो वात्याय च रेष्मियाय च नमो वास्तव्याय च वास्तुपाय च॥ (१६)

नमः सोमाय च रुद्रायं च नर्मस्ताम्रायं चारुणायं च नर्मः शुङ्गायं च पशुपतंये च नर्म उग्रायं च भीमायं च नर्मा अग्रेवधायं च दूरेवधायं च नर्मा हुन्ने च हनीयसे च नर्मा वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यो नर्मस्ताराय नर्मः शुम्भवं च मयोभवं च नर्मः शङ्करायं च मयस्क्रायं

च नमंः शिवायं च शिवतंराय च (१७) नमस्तीर्थ्याय च कूल्यांय च नमंः पार्याय चावार्याय च नमंः प्रतरंणाय चोत्तरंणाय च पञ्चमः प्रश्नः (काण्डम् ४)

नमं आतार्याय चालाद्याय च नमः शष्याय च फेन्याय च नमः सिक्त्याय च प्रवाह्याय च॥ (१८)

नमं इरिण्याय च प्रपथ्याय च नमः कि॰शिलायं च क्षयंणाय च नमः कपर्दिने च

पुलस्तयें च नमो गोष्ठ्याय च गृह्याय च नमस्तल्प्याय च गेह्याय च नमः काट्याय च गह्येष्ठायं च नमौ हृद्य्याय च निवेष्याय च नमः पारस्व्याय च रजस्याय च नमः शुष्क्यांय च हरित्यांय च नमो लोप्यांय चोलप्यांय च (१९)

नमं ऊर्व्याय च सूर्म्याय च नमंः पुण्याय च पर्णशृद्याय च नमोंऽपगुरमाणाय चाभिघ्नते च नमं आक्खिदते चं प्रक्खिदते च नमों वः किरिकेभ्यों देवाना ५ हृदयेभ्यो

नमों विक्षीणकेभ्यो नमों विचिन्वत्केभ्यो नमं आनिर्हतेभ्यो नमं आमीवृत्केभ्यः॥ (२०)

द्रापे अन्धंसस्पते दरिंद्रज्ञीलंलोहित। एषां पुरुषाणामेषां पंशूनां मा भेर्मारो मो एंषां किं चुनामंमत्। या तें रुद्र शिवा तुनूः शिवा विश्वाहंभेषजी। शिवा रुद्रस्यं भेषजी तयां नो मृड जीवसें। इमार रुद्रायं तुवसें कपूर्दिनें क्षयद्वीरायु प्र भरामहे मृतिम्। यथां नुः शमसंद्विपदे चतुंष्पदे विश्वं पुष्टम्ग्रामें अस्मित्र (२१)

अनांतुरम्। मृडा नों रुद्रोत नो मयंस्कृधि क्षयद्वीराय नमंसा विधेम ते। यच्छं चु योश्च मनुंरायुजे पिता तदंश्याम् तवं रुद्र प्रणीतौ। मा नो मुहान्तंमुत मा नो अर्भुकं मा न् उक्षंन्तमृत मा नं उक्षितम्। मा नों वधीः पितरं मोत मातरं प्रिया मा नंस्तुन्वंः (२२)

रुद्र रीरिषः। मा नंस्तोके तनेये मा न आयुंषि मा नो गोषु मा नो अश्वेषु रीरिषः। वीरान्मा नों रुद्र भामितो वंधीर्हविष्मंन्तो नमंसा विधेम ते। आरात्तें गोघ्न उत पूरुष्घ्रे क्षयद्वीराय सुम्रम्स्मे ते अस्तु। रक्षां च नो अधि च देव ब्रूह्यधां च नः शर्म यच्छ द्विबर्हाः। स्तुहि (२३)

श्रुतं गेर्त्सदं युवानं मृगं न भीममुपह्लुमुग्रम्। मृडा जीर्त्रे रुद्र स्तवानो अन्यं ते अस्मन्नि वंपन्तु सेनाः। परिं णो रुद्रस्यं हेतिर्वृणक्तु परिं त्वेषस्यं दुर्मृतिरंघायोः। अवं स्थिरा मुघवंद्र्यस्तनुष्व मीढ्वंस्तोकाय तनयाय मृडया मीढुंष्टम् शिवंतम शिवो नंः सुमनां भव। पुरमे वृक्ष आयुंधं निधाय कृत्तिं वसान् आ चंर् पिनांकं (२४)

बिश्रदा गंहि। विकिरिद विलोहित नर्मस्ते अस्तु भगवः। यास्ते सहस्र हेतयो-ऽन्यमस्मन्नि वंपन्तु ताः। सहस्राणि सहस्रधा बांहुवोस्तवं हेतर्यः। तासामीशांनो भगवः पराचीना मुखां कृधि॥ (२५)

अस्मिः स्तृत्वः स्तृति पिनांकुमेकाृत्रत्रिर्शाचं॥———[१०]

सहस्राणि सहस्रशो ये रुद्रा अधि भूम्याँम्। तेषा र सहस्रयोजनेऽव धन्वांनि तन्मसि। अस्मिन्मंहृत्यंर्ण्वेंऽन्तरिक्षे भ्वा अधि। नीलंग्रीवाः शितिकण्ठाः शुर्वा अधः क्षंमाचराः। नीलंग्रीवाः शितिकण्ठाः हिवर् रुद्रा उपंश्रिताः। ये वृक्षेषुं सस्पिश्रंरा नीलंग्रीवा विलोहिताः। ये भूतानामधिपतयो विशिखासः कपर्दिनः। ये अन्नेषु विविध्यंन्ति पान्नेषु पिबंतो जनान्। ये पथां पंथिरक्षंय ऐलबृदा यव्युधंः। ये तीर्थानि (२६)

प्रचरन्ति सृकावन्तो निष्क्षिणः। य पृतावन्तश्च भूया एसश्च दिशो रुद्रा विंतस्थिर। तेषा सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि। नमो रुद्रेभ्यो ये पृथिव्यां येऽन्तरिक्षे ये दिवि येषामन्नं वातो वर्षमिषंवस्तेभ्यो दश् प्राचीर्दशं दक्षिणा दशं प्रतीचीर्दशोदींचीर्दशोध्वस्तिभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि॥ (२७)

तीर्थानि यश्च षद्वं॥————[११] नमंस्ते रुद्र नमो हिरंण्यबाहवे नमः सहंमानाय नमं आव्याधिनींभ्यो नमों भुवाय नमों ज्येष्ठाय नमों दुन्दुभ्यांय नमः सोमांय नमं

हरि्ण्यांयु द्रापे सहस्राण्येकांदश॥११॥ नर्मस्ते रुद्रु नर्मो भुवायु द्रापे सुप्तविरंशतिः॥२७॥

नमंस्ते रुद्र तं वो जम्भें दधामि॥

हरिः ॐ॥

॥कृष्ण-यजुर्वेदीय-तैत्तिरीय-संहितायां चतुर्थकाण्डे पश्चमः प्रश्नः समाप्तः॥४-५॥